

ת"פ 6766/02/20 - מדינת ישראל-תביעות נגב נגד קטיה אפשטיין- בעצמה

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 6766-02-20 מדינת ישראל נ' אפשטיין

בפני בעניין:	כבוד השופט יניב בן הרוש המאשימה	מדינת ישראל-תביעות נגב ע"י ב"כ עוה"ד דוד ז'נבה
נגד הנאשמת		קטיה אפשטיין-בעצמה ע"י ב"כ עוה"ד ויקי גולן

גזר דין

1. ביום 07.09.22 הורשעה הנאשמת על ידי כב' השופטת אחינעם צוריאלי. במסגרת הסדר הטיעון הודתה הנאשמת בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של גניבה לפי **סעיף 384 לחוק העונשין, תשל"ז-1977** (להלן: "חוק העונשין").
2. בהתאם לעובדות כתב האישום הנאשמת שכרה דירה השייכת למתלוננת למשך שנה מיום 1.5.18 עד ליום 1.5.19, כשהסתיימה השכירות הנאשמת שכרה דירה אחרת ולקחה עימה חפצים השייכים למתלוננת - פרטי ריהוט ישנים - ללא הסכמתה.
3. ביום 28.6.21 חתמה הנאשמת על הסדר מותנה אך ביום 4.9.22 בוטל ההסדר לאור כך שהנאשמת לא הצליחה לעמוד בתשלומים שהוסכמו.
4. בעניינה של הנאשמת לא הוגש תסקיר שירות מבחן.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה סבר כי בנסיבות התיק אין מקום לקבל את עמדת ב"כ הנאשמת לאי הרשעת הנאשמת וזאת לאור חומרת העבירה וכי לא הוכח נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעתה. עמדת המאשימה היא כי יש לקבוע מתחם ענישה הראוי, הנע בין חודש מאסר לבין שישה חודשי מאסר ועתר לגזירת העונש ברף הנמוך של המתחם, בצירוף מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.
6. בטרם טענה ב"כ הנאשמת לעונש, הציגה אסמכתא להליך חדלות פירעון של הנאשמת (נ/1) וסיכום הערכה

הנוגע לבנה בעל צרכים מיוחדים (נ/2). ב"כ הנאשמת טענה תוך הפנייה לפסיקה, לביטול הרשעתה של הנאשמת בדין בשל היותה צעירה בעלת נסיבות חיים לא פשוטות שמגדלת לבדה שני ילדים, אשר אחד מהם בעלי צרכים מיוחדים, וכן בשל החשש לפגיעה בפרנסתה, תוך שהפנתה לכך שהנאשמת עובדת בחברת הוט ומעוניינת ללמוד פסיכולוגיה.

ביטול הרשעה:

7. בטרם אקבע את מתחם העונש הראוי אדון בבקשת הנאשמת לביטול הרשעתה, בהתאם לסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, לסעיף 1(2) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 ולסעיף 71א לחוק העונשין, בית המשפט מוסמך ליתן צו מבחן או צו לשירות לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשעה.
8. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** נקבע, כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. ככלל, יש להימנע מביטול הרשעה על מנת שלא לפגוע בחובת מיצוי הדין עם עבריינים (ראו ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**), וכן על מנת שלא לגרום לפגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים. (ראו ע"פ 1082/06 **מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל**)
9. הלכה היא כי על המבקש לבטל את הרשעתו הנטל להוכיח כי מתקיימים בעניינו שני תנאים מצטברים. הראשון, הוא שההרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקומו. והשני, הוא שסוג העבירה מאפשר בנסיבות המקרה לבטל את ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים ובראשם התועלת שתושג לאינטרס הציבורי מההרשעה. (ע"פ 4318/20 **מדינת ישראל נ' אלון חסן**)
10. לא מצאתי בטיעוני ב"כ הנאשם כל תימוכין לכך שלנאשמת יגרם נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעתה. הנאשמת, לדבריה, עובדת בחברת הוט, לא הוצגה בפני אף ראשית ראיה לכך שהרשעתה עלולה לפגוע בפרנסתה. כפי שנקבע בשלל פסקי דין, וביניהם רע"פ 1097/18 **בצלאל נ' מדינת ישראל**, הנטל להוכיח נזק קונקרטי מוטל על כתפי הנאשמת. הנטל כפי שנקבע ברע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל** הינו נטל כבד. ודוק, הדרישה בפסיקה הינה להוכחת קיומה של פגיעה קשה וקונקרטית ולא לפגיעה סתם. ראו למשל רע"פ 3195/19 **אגוזי נ' מדינת ישראל**. בענייננו, כאמור, לא הוצגה ראיה לפגיעה כלשהי.
11. בהקשר לטענת הנאשמת לעניין רצונה ללמוד פסיכולוגיה וכי הרשעתה בדין עלולה לפגוע ביכולתה לעסוק במקצוע, הרי שמעיון בסעיף 16 לחוק הפסיכולוגים תשל"ז-1977 (להלן: "חוק הפסיכולוגים") עולה כי נקבעו מקרים בהם בקשתו של אדם להירשם בפנקס הפסיכולוגים תידחה: "**המבקש הורשע בעבירה שיש בה כדי להראות שהוא חסר אחריות הדרושה לעיסוק בפסיכולוגיה; קיימת עובדה אחרת העשויה להראות שהמבקש איננו מסוגל או ראוי לעסוק בפסיכולוגיה**". הנה כי כן, גם ככל שתסיים לימודי פסיכולוגיה, אליהם כאמור טרם נרשמה, הרי שהנאשמת לא תהיה מנועה בהכרח מלעסוק בעתיד במקצוע הפסיכולוגיה. ההחלטה תהיה שמורה לוועדה המקצועית הרלוונטית. לא אחת נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי ככל ששאלת הפגיעה בעיסוק תלויה בהחלטת ועדה מקצועית, הרי שהאינטרס הציבורי מחייב להותיר בידי אותה

ועדה את החלטה בדבר כשירות אותו אדם לעסוק במקצוע. ובעניין זה ראו למשל רע"פ 923/19 **פלונית נ' מדינת ישראל** שם קבע בית המשפט העליון בעניינה של עורכת דין כי:

"אני סבור כי גם אם עלולה להיפגע יכולתה של המבקשת לשמש עורכת דין, יש להותיר את הדין בדבר בידי הגורם המוסמך. הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי נאשם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשירותו לעסוק במקצוע מסוים, מן הראוי כי הדבר יבחן על ידי הגורמים המוסמכים לכך"

12. בית המשפט דן במסגרת עפ"ג (מחוזי חיפה) 8294-02-16 **אנז'לה מוסייב נ' מדינת ישראל פרקליטות מחוז חיפה** בעניינה של נאשמת שכבר סיימה לימודי תואר ראשון בפסיכולוגיה, כי:

"בענייננו אין מחלוקת על כך שאין למערערת תואר שווה ערך ל"מוסמך", אלא תואר ראשון, ומכל מקום המערערת טרם פתחה בתהליך הרישום וטרם החלה את לימודיה לצורך קבלת תואר "מוסמך", הנדרש כדי להירשם כחוק בפנקס הפסיכולוגים, כך שהנזק שהמערערת טוענת לו הוא אכן עתידי-ספקולטיבי, ובפועל המערערת עובדת וממשיכה לעבוד בעבודות המספקות לה פרנסה יציבה יחסית."

13. גם באשר לטענה כי מדובר בנאשמת צעירה, בית המשפט העליון קבע לא אחת, כי גם על נאשם צעיר המצוי בתחילת חייו הבוגרים יש לצורך להציג נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעתו בדיון. ראו למשל רע"פ 7109/14 **סייג נ' מדינת ישראל**.

14. עיינתי בפסיקה אליה הפנתה באת כוח הנאשמת אולם לא מצאתי כי הינה רלוונטית לעניינו. בע"פ 8173/18 **פלוני נ' מדינת ישראל**, בית המשפט מצא מקום לבטל את הרשעת המערערים על מנת שלא לפגוע בעתידם לאחר ששקל כי מדובר בנאשמים צעירים, חיילים מוערכים בצבא וכי בעניינם הוגשו תסקירים חיוביים של שירות המבחן, בע"פ 3554/16 **שחר יעקובוביץ נ' מדינת ישראל**, היה מדובר בנאשם אשר סיים את לימודיו, "כך שתכניתו לעבוד כקצין בטיחות בתעבורה קרמה עור וגידים" והיה חשש ממשי לפגיעה בשיקומו ובעתידו של אותו נאשם שעבר גם תחת עינו הבוחנת של שירות המבחן שהגיש בעניינו תסקיר חיובי ולכך מתווספת קביעת בית המשפט כי חלקו של הנאשם בעבירה בגינה הועמד לדיון היה קטן. בע"פ 8169/20 **חיים שלום נ' מדינת ישראל** 8447/20, נקבע כי "יש לשקול אפוא את הפגיעה במערערים אל מול "נסיבות עושה" אלה", בית המשפט במקרה הזה מצא בגילם המבוגר של הנאשמים ובעובדה כי זאת הסתבכותם היחידה בפלילים נסיבה ייחודית אשר מצדיקה הימנעות להרשעה וזאת לצד התוצאה האפשרית בשלילת רישיונם לייבא תוספי תזונה באם תישאר הרשעתם על כנה.

15. עיינתי אף בעפ"ג 27326-12-21 **יצחק קיזר נ' מדינת ישראל**, ובעפ"ג 66903-07-20 **אבו מדיעם נ' מדינת ישראל** שם התווה בית המשפט המחוזי בנכבד מקבילית כוחות לפיה ככל שעצמת הפגיעה בערכים

המוגנים נמוכה יותר, אזי לא יידרש העושה להצביע על נזקים קונקרטיים ויכול וניתן יהיה להסתפק בהוכחת פגיעה כללית יותר. במלוא הזהירות המתבקשת, אבקש להצביע על כך כי התפיסה לפיה קיימת מקבילית כוחות בין חומרת העבירה לבין מידת הנזק הקונקרטי שעל הנאשם להראות, עלולה לעמוד באי הלימה **להלכת כתב**. זאת משום **שבהלכת כתב** נקבע כי על מנת לבטל הרשעה, על הנאשם לעמוד בשני תנאים מצטברים. האחד הוא ש: **"על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם"** והשני הוא ש: **"סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים."**

16. צא ולמד, ככל שסוג העבירה מאפשר לוותר על הרשעה, וגם אם מדובר בעבירה שאינה חמורה, אין משמעות הדבר שניתן להסתפק בהשפעה כללית על עתיד הנאשם, ועדיין יש להצביע על **"פגיעה חמורה בשיקום הנאשם"** כתוצאה מהרשעתו. זה בדיוק טיבם של תנאים מצטברים - האחד אינו מבטל את השני. ומכאן אף התבססה לה ההלכה רבת השנים בדבר דרישת הנזק הקונקרטי בפסיקתו של בית המשפט העליון, הלכה שלא נס ליחה עד ימינו אנו. וראו למשל רע"פ 6485/20 **ביטון נ' מדינת ישראל**, רע"פ 5018/18 **בוזגלו נ' מדינת ישראל**, רע"פ 1097/18 **בצלאל נ' מדינת ישראל**, רע"פ 3589/14 **שרון לוזון נ' מדינת ישראל**, רע"פ 5860/15 **סגל נ' מדינת ישראל**, רע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל**. ודוק, הדרישה לנזק קונקרטי בפסיקת בית המשפט העליון הינה כה נוקשה עד כי לעיתים: **"גם כאשר מדובר בנאשם צעיר המצוי בתחילת חייו הבוגרים, יש להציג נזק מוחשי-קונקרטי שייגרם כתוצאה מההרשעה"**. ראו רע"פ 7109/14 **סייג נ' מדינת ישראל**. בית המשפט העליון חזר והדגיש, אף לאחר כניסת תיקון 113 לחוק העונשין לתוקף, כי תנאי בלעדיו אין לביטול הרשעה הוא שהרשעתו של הנאשם: **"צפויה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו או בעתידו"**. ראו רע"פ 2327/19 **אדוארדו נ' מדינת ישראל**.

17. האמור לעיל אף עולה בקנה אחד עם עיקרון היסוד שבבסיס **הלכת כתב** לפיו ביטול הרשעה שמור רק ל: **"מקרים חריגים שבהם הצטברות הנסיבות הקשורות בנאשם ובעבירה שעבר מצדיקה שלא להטביע בנאשם אות קלון של פליליות"**. ייחוס משקל מכריע לקולת העבירה, ככזו המפחיתה קטגוריאלית את הצורך בהוכחת נזק, עלול להפוך את ביטול ההרשעה לדרך המלך בעבירות הפחות חמורות בחוק העונשין, וכאלה יש רבות. זו תוצאה אליה לא התכוון המחוקק ואף לא בית המשפט העליון, באשר אינה מתיישבת עם האינטרס הציבורי.

18. משכל זה נאמר, וודאי השאלה העובדתית מהי: **"פגיעה חמורה בשיקום הנאשם"**, ובהתאמה מהי עוצמת ומסוימות הנזק שעל הנאשם להוכיח על מנת להצדיק את ביטול הרשעתו, נתונה לפרשנות בית המשפט הדן בתיק עצמו, והיא תלויה כלל נסיבות המקרה, לרבות טיב השיקום שעבר הנאשם, גילו של הנאשם, יחסו לעבירה, מידת פגיעת העבירה באחרים, שיקולי הרתעה וכמובן אף חומרת המעשה.

19. בכל הנוגע לתנאי השני של הלכת כתב, הרי שבשים לב לטיבה, וודאי שאין לשלול על הסף כי ייתכנו מקרים בהם ככל שיוכח נזק שעלול להיגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו, על רקע הליך שיקום שעבר, ניתן יהיה לשקול במקרים החריגים המתאימים לאי הרשעה בעבירות מסוג זה. אך זה וודאי אינו המקרה בענייננו.

20. ביחס לטענה לפיה העובדה שהמאשימה הסכימה לסיים את ההליך בהסדר מותנה, משליכה על סוגיית אי

ההרשעה מקום בו ההסדר המותנה לא צלח, ראו למשל ת"פ (שלום נתניה) 52382-11-20 מדינת ישראל נ' יעקב סיטבון שם נקבע:

"קבלת עתירת ההגנה, לפיה הסכמתה העקרונית של המאשימה לסיים הליך בהסדר מותנה, מצדיקה את ביטול ההרשעה, מבלי שהנאשם עמד בתנאים הנדרשים לכך, עלולה לשמוט את הקרקע תחת ההליך המבורך של הסדר מותנה, ולזאת ודאי אין הצדקה"

21. זאת ועוד, בעניינו ביטול ההסדר המותנה ניצב לפתחה של הנאשמת שכן בתקופה של למעלה משנה לא עמדה בתשלומים אליהם התחייבה למרות שבדיון שהתקיים ביום 13.6.22 באת כוחה הצהירה בפני בית המשפט כי הנאשמת מתחייבת לעמוד בתשלומים.
22. לכל האמור, מתווספת העובדה שהנאשמת לא עברה שיקום ואף אין אינדיקציה לנזק, בין אם קונקרטי ובין אם כללי.
23. סוף דבר אני דוחה את בקשת הנאשמת לבטל את הרשעתה בדיון.

קביעת מתחם העונש ההולם

24. בהתאם לתיקון מספר 113, סעיף 40ג(א) לחוק העונשין בקביעת מתחם ענישה הולם על בית המשפט להתחשב בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

25. הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמת הינם קניינה של המתלוננת, כפי שנקבע בדנ"פ 2334/09 ישראל פרי נ' מדינת ישראל:

"האיסור על גניבה הוא מן האיסורים הבסיסיים שהדין הפלילי מטיל על האדם עוד מימים ימימה. איסור זה מקורו בהגנה על זכות הקניין, המוחזקת כזכות חוקתית של הפרט. ההגנה על רכוש הפרט חיונית לקיומו של סדר חברתי תקין, והיא הניצבת בליבה של עבירת הגניבה. אכן, "הערך המוגן על ידי עבירת הגניבה הוא שמירת רכוש הזולת"

26. מידת הפגיעה בערכים הללו הינה ברף הבינוני.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה להחלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו

27. בעניינו, הנאשמת לקחה מביתה של המתלוננת ריהוט השייך לה לאחר שהסתיימה תקופת השכירות שלה וזאת ללא שקיבלה את הסכמה לכך מתוך מטרה לשלול אותם מהמתלוננת שלילה קבע ועם זאת מדובר בריהוט ישן. מדובר במעשה מתוכנן, הנאשמת היא המבצעת העיקרית ונגרם נזק למתלוננת כתוצאה מהמעשים.

מדיניות הענישה הנוהגת

28. נקודת המוצא בקביעת העונש הראוי למעשי הנאשם היא העונש שקבע המחוקק בעבירת הגניבה הינו 3 שנים.

29. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות מסוג אלה מלמדת כי מתחמי הענישה מגוונים ונעים בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות:

א. רע"פ 7224/14 **פרנסקי נ' מדינת ישראל** (10.11.14), נדחתה בקשת רשות ערעור של הנאשם שהורשע בעבירות של היזק המזיד לרכב ועבירת הגניבה לאחר שגנב תכשירי קוסמטיקה בסכום העולה על 3,000 ₪ מסופר-פארם, בית המשפט השלום בתל אביב קבע כי בעבירת הגניבה מתחם הענישה נע ממאסר מותנה ועד לשישה חודשי מאסר ונידון למאסר מותנה וצו של"צ.

ב. ת"פ (ת"א- יפו) 50018-07-17 **מדינת ישראל נ' יוסף אלנבארי** (14.5.20), שם לאחר ניהול הוכחות, הורשע נאשם בעבירת הגניבה לאחר שנכנס לאתר בנייה השייך למנהלת הרכבת הלה ולקח דיסק עבודה, בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה לצד צו של"צ לבין שישה חודשי מאסר בפועל וגזר עליו ארבע חודשי מאסר בפועל, חמישה חודשי מאסר על תנאי והתחייבות.

30. בעניינה של הנאשמת לא מצאתי מקום לסטות ממתחם העונש לקולא או לחומרא, משום שהנאשמת לא עברה כל הליך שיקום המצדיק זאת. והכלל הוא שעל נאשמת המבקשת לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם הנטל להציג ראיות לכך שעברה הליך שיקומי משמעותי. ראו למשל רע"פ 1705/22 **אלצראיעה נ' מדינת ישראל**.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה להחלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו:

31. הנאשמת הודתה במיוחס לה.

32. הנאשמת בעלת נסיבות חיים לא קלות. אם יחידנית לשני ילדים אשר אחד מהם בעל צרכים מיוחדים ונמצאת בהליך חדלות פירעון

33. הנאשמת לא עברה הליך טיפולי וכן גם לא נערך בעניינה תסקיר שירות מבחן.

34. זה המקום לציין כי לא מצאתי להעמיד לחובתה את ביטול ההסדר המותנה חרף העובדה כי עמדה רק בתשלום אחד מהתשלומים שנקבעו לה במשך למעלה משנה.

35. בנסיבות האמורות מצאתי כי ניתן למקם את עונשה של הנאשמת ברף התחתון של המתחם.

36. אציין כי לאור מצב הכלכלי של הנאשמת אמנע מהטלת קנס.

סוף דבר

37. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים לעיל, לקולא ולחומרא, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

- א. 3 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מהיום. מאסר זה יופעל במידה והנאשמת תעבור במשך תקופת התנאי תעבור עבירת רכוש.
- ב. פיצוי למתלוננת בסך 3,000 ₪ שישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.1.2023 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

את הפיצוי ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
- מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, א' טבת תשפ"ג, 25 דצמבר 2022, במעמד הצדדים.